

26.10.2022

Ärende/7

§ 260

Ledamoten Matti Niiranens motion om att stödja arbetet för att bevara våra krigsveteraners arv

HEL 2022-003321 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktar motionen som slutbehandlad.

Dessutom godkände stadsfullmäktige följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter att staden utreder möjligheten att:

- 1) en ny kontaktperson för veteranernas arv varje år utarbetar en rapport om stödet till arvarbetet och samordningen av samarbetet mellan aktörerna
- 2) kartlägga de åtgärder som staden bör vidta på basis av den utredning som den arbetsgrupp som statsrådet tillsatt 27.4.2022 för att fundera på veteranernas arv utarbetat. Arbetsgruppen tillsattes på riksdagsgruppernas initiativ. Utredningen lär bli färdig före 31.1.2023. (Matti Niiranen)

Behandling

Ledamoten Matti Niiranen understödd av ledamoten Ville Jalovaara föreslog följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter att staden utreder möjligheten att:

- 1) en ny kontaktperson för veteranernas arv varje år utarbetar en rapport om stödet till arvarbetet och samordningen av samarbetet mellan aktörerna
- 2) kartlägga de åtgärder som staden bör vidta på basis av den utredning som den arbetsgrupp som statsrådet tillsatt 27.4.2022 för att fundera på veteranernas arv utarbetat. Arbetsgruppen tillsattes på riksdagsgruppernas initiativ. Utredningen lär bli färdig före 31.1.2023.

26.10.2022

Ärende/7

Stadsfullmäktige godkände först stadsstyrelsens förslag.

1 omröstningen

Ledamoten Matti Niiranens förslag till hemställningskläm JA, motsätter sig NEJ

JA-förslag: Ledamoten Matti Niiranens förslag till hemställningskläm
NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 64

Hilkka Ahde, Mahad Ahmed, Ted Apter, Sirpa Asko-Seljavaara, Nita Austero, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdóttir Sandelin, Maaret Castrén, Mika Ebeling, Nora Grotenfelt, Jussi Halla-aho, Joel Harkimo, Eveliina Heinäluoma, Fardoos Helal, Jenni Hjelt, Mari Holopainen, Shawn Huff, Nuutti Hyttinen, Anniina Iskanus, Ville Jalovaara, Mikael Jungner, Laura Kolehmainen, Pia Kopra, Vesa Korkkula, Laura Korpinen, Sini Korpinen, Heimo Laaksonen, Minna Lindgren, Nina Miettinen, Sami Muttilainen, Björn Månsson, Tuomas Nevanlinna, Matti Niiranen, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Mia Nygård-Peltola, Maria Ohisalo, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Mikko Paunio, Sanna-Leena Perunka, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Mari Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Pirkko Ruohonen-Lerner, Wille Rydman, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Anni Sinnemäki, Seida Sohrabi, Nina Suomalainen, Johanna Sydänmaa, Tuomas Tuomi-Nikula, Thomas Wallgren, Elina Valtonen, Reetta Vanhanen, Juhana Vartiainen, Sinikka Vepsä, Maarit Vierunen

Nej-röster: 1

Marko Kettunen

Blanka: 20

Outi Alanko-Kahiluoto, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Fatim Diarra, Elisa Gebhard, Mia Haglund, Sandra Hagman, Titta Hiltunen, Veronika Honkasalo, Anna Karhumaa, Emma Kari, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Anna Lemström, Amanda Pasanen, Terhi Peltokorpi, Tuomas Rantanen, Erkki Tuomioja, Sanna Vesikansa, Ozan Yanar

Stadsfullmäktige godkände ledamoten Matti Niiranens förslag till hemställningskläm.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Riina Kopola, specialplanerare, telefon: 310 28256
riina.kopola(a)hel.fi

26.10.2022

Ärende/7

Bilagor

1 Valtuutettu Matti Niirasen aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Matti Niiranen och 32 andra ledamöter föreslår i sin motion en utredning om hur staden framöver systematiskt kommer att bidra till att våra krigsveteraners upplevelser och själsliga arv överförs till yngre generationer och hur staden skulle kunna stödja de organisationer och andra aktörer som arbetar med arvet efter veteranerna. Dessutom föreslår de som väckt motionen en utredning om hur staden i framtiden kan garantera ett gott samarbete mellan de organisationer som värnar om arvet efter veteranerna, stadens förtroendevalda och undervisnings- och kulturväsendet. De som väckt motionen föreslår även att staden utnämner en kontaktperson som ska stödja arbetet med veteranernas arv och vid behov ansvara för samordning.

Stadsstyrelsen anser att ansvaret för att överföra våra krigsveteraners erfarenheter och själsliga arv till yngre generationer är av yttersta vikt. Stadsstyrelsen anser också att det bästa forumet för sådan verksamhet är samarbete mellan civilsamhället och sektorerna. Det är inte motiverat att inrätta en särskild arbetsgrupp eller ett annat organ för att stödja arbetet med veteranernas arv. Den verksamhet som föreslås i motionen genomförs precis som hittills decentraliserat i samarbete mellan ett flertal aktörer utan att nya förvaltningsstrukturer behöver skapas.

Inom fostrans- och utbildningssektorn uppmanas fostrare och lärare i planen för småbarnspedagogik, läroplanerna och examensgrunderna att utnyttja närområdets historiska och kulturella utbud i samarbete med andra sektorer och organisationer. Sektorns enheter har redan etablerade samarbetsförhållanden och former av samarbete med aktörer som värnar om kulturarvet.

Inom kultur- och fritidssektorn förvaltas arvet efter veteranerna genom att högtidlighålla märkesdagar, ordna evenemang med olika teman, samla in och lagra material i minnesorganisationen och göra samlingen enkelt och ändamålsenligt tillgänglig för nya generationer i museer, kulturinstitutioner och skolor samt genom medborgarorganisationers verksamhet. Kultur- och fritidssektorn har för avsikt att utnämna en kontakt-

26.10.2022

Ärende/7

person för att stödja arbetet med veteranernas arv och utveckla samarbetet mellan sektorerna.

Fostrans- och utbildningsnämnden, kultur- och fritidsnämnden och social- och hälsovårdsnämnden har gett utlåtanden i ärendet. Svaret stämmer överens med utlåtandena med undantag av tidpunkten då kontaktpersonen utses.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter (gäller de fullmäktigemotioner som lämnades in senast 30.4.2022).

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi
Riina Kopola, specialplanerare, telefon: 310 28256
riina.kopola(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Matti Niirasen aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 03.10.2022 § 670

HEL 2022-003321 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

26.09.2022 Poistettiin

19.09.2022 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184

26.10.2022

Ärende/7

marja-liisa.rautanen(a)hel.fi
Riina Kopola, erityissuunnittelija, puhelin: 310 28256
riina.kopola(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 31.05.2022 § 119

HEL 2022-003321 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle liitteenä olevasta Matti Niirasen valtuustoaloitteesta sotiemme veteraanien perinnön vaalimisen tukemisesta Helsingin kaupungissa:

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan toiminta ulottuu varhaiskasvatuksesta vapaaseen sivistystyöhön. Toimialan yksiköiden kasvatus ja opetus perustuvat sekä valtakunnallisiin että kaupunkitasoisiin varhaiskasvatussuunnitelmiin, opetussuunnitelmiin ja tutkinnon perusteisiin. Näissä suunnitelmissa kirjatut tavoitteet ja sisällöt tukevat jo nykyisellään kulttuuriperinnön vaalimista ja siirtämistä nuoremmille sukupolville. Helsingissä oman lähialueen, Helsingin ja pääkaupunkiseudun historia otetaan kiinteäksi osaksi kasvatus- ja opetustyötä. Lisäksi kansallisten juhlapäivien vietto kuuluu osana yksiköiden toimintaan.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää aloitteessa kuvattua veteraaniperinteen aineiston kokoamista ja säilyttämistä tärkeänä ja aiheellisenä. Helposti ja vaivattomasti saatavilla olevat tiedotus- ja opetusmateriaalit mahdollistavat entistä paremmin veteraaniperinteen käsittelemisen osana kasvatusta ja opetusta. Helsingin kaupungin kasvatus- ja opetushenkilöstö voi tällä hetkellä hyödyntää työssään esimerkiksi Historia Helsinki -palvelua (historia.hel.fi), jossa esitellään Helsingin historiaa monipuolisesti. Lautakunta pitää tärkeänä kasvatuksen ja koulutuksen yhteistyötä eri järjestöjen kanssa.

Lautakunta ei kannata erillisen veteraanien perinneyötä tukevan työryhmän tai vastaavan muun toimielimen perustamista. Varhaiskasvatussuunnitelma, opetussuunnitelmat ja tutkinnon perusteet ohjaavat kasvattajia ja opettajia yhteistyöhön muiden toimialojen ja järjestöjen kanssa sekä hyödyntämään kasvatus- ja opetustyössä lähialueen historiallista ja kulttuurista tarjontaa. Toimialan yksiköillä on jo vakiintuneita yhteistyösuhteita ja -tapoja muiden kulttuuriperintöä vaalivien tahojen kanssa. Mikäli aloitteessa ehdotettu yhteyshenkilö päätetään nimeä, niin kasvatus- ja koulutuslautakunta ei kannata yhteyshenkilön nimeämistä kasvatuksen ja koulutuksen toimialalta. Tälle toiminnalle ei ole varattu määrärahoja talousarvioissa.

26.10.2022

Ärende/7

Käsittely

31.05.2022 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Satu Järvenkallas: Kappaleen kolme loppuun lisätään: Lautakunta pitää tärkeänä kasvatuksen ja koulutuksen yhteistyötä eri järjestöjen kanssa.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi esittelijän muutetun ehdotuksen.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Marjo Kyllönen, kehittämispalvelupäällikkö, puhelin: 310 86208
marjo.kyllonen(a)hel.fi
Kirsi Kukkonen, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 81030
kirsi.kukkonen2(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 24.05.2022 § 103

HEL 2022-003321 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle valtuutettu Matti Niirasen ja 32 muun valtuutetun sotiemme veteraanien perinnön vaalimista koskevasta valtuustoaloitteesta seuraavan lausunnon:

”Aloitteessa esitetään selvitettäväksi, miten Helsingin kaupunki tukee jatkossa suunnitelmallisesti veteraanien kokemusten ja henkisen perinnön siirtämisessä nuoremmille sukupolville ja miten kaupunki voisi tukea veteraaniperinnetyötä tekeviä järjestöjä ja muita toimijoita. Lisäksi esitetään selvitettäväksi, miten tulevaisuudessa voidaan tässä asiassa varmistaa hyvä yhteistyö veteraaniperinnettä vaalivien järjestöjen, kaupungin luottamushenkilöiden sekä opetus- ja kulttuuritoimen kesken. Aloitteessa esitetään myös, että kaupunki nimeäisi jatkossa virkakunnasta yhteyshenkilön, jonka toimeen osin kuuluisi veteraaniperinnetyön tukeminen ja mahdollisesti tarvittava koordinointi eri toimijoiden kesken.

Sosiaali- ja terveyslautakunta kannattaa sotiemme veteraanien kokemuksen ja henkisen perinnön siirtämistä nuoremmille sukupolville osana Helsingin kaupungin vastuuta.

Kuten aloitteessa todetaan, sotiemme veteraanien määrän vähentyessä, toiminta siirtyy perinnön vaalimiseen ja taltioimiseen sosiaali- ja terveystoimen palvelujen sijaan. Rintamaveteraanasiaian neuvottelukunta,

26.10.2022

Ärende/7

joka on valtioneuvoston päätöksen (681/1979) mukaisesti toiminut sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön yhteydessä veteraanipoliittisen yhteistyön foorumina, on toimintakertomuksessaan 2017–2021 (10.6.2021) esittänyt erillisen työryhmän perustamista, jossa olisi edustettuna opetus- ja kulttuuritoimiala sekä veteraanijärjestöjen edustajat.

Sosiaali- ja terveystoimi toimi lakkautetun rintamaveteraaniasiain neuvottelukunnan sihteerinä ja koollekutsujana. Painopisteen siirtyessä veteraanien sosiaali- ja terveystoimista heiltä saadun arvokkaan perinnön vaalimiseen, sosiaali- ja terveystoimikunta katsoo, ettei sosiaali- ja terveystoimen entinen rooli ole enää luonteva ja sosiaali- ja terveystoimi tarkastelee siksi uutta rooliaan sosiaali- ja terveystoimialan apulaispormestarin johdolla kevään 2022 aikana.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Menneisyyden tunteminen on avain nykyisyyden ymmärtämiseen ja tulevan suunnitteluun. Laajasti ajatellen sotiemme veteraanien perinnön vaaliminen lisää terveyttä ja hyvinvointia."

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Maritta Haavisto, palvelualueen johtaja, puhelin: 310 44450
maritta.haavisto(a)hel.fi
Maarit Varis, toiminnansuunnittelija, puhelin: 310 42850
maarit.varis(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 24.05.2022 § 91

HEL 2022-003321 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuravan lausunnon:

Kulttuuri ja vapaa-aikalautakunta kannattaa sotiemme veteraanien kokemuksen ja henkisen perinnön siirtämistä nuoremmille sukupolville myös osana Helsingin kaupungin vastuuta. Lautakunta katsoo kuitenkin, että tämä tehdään parhaiten toimialojen ja kansalaisyhteiskunnan toimijoiden välisenä yhteistyönä. Lautakunta pitää hyvänä, että toimialoilta on nimetty yhteyshenkilö toimialoittain käytännön yhteistyön helpottamiseksi. Kulttuurijohtaja nimeää tarvittavan yhteyshenkilön kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan osalta. Lautakunta ei kuitenkaan kannata erillisen työryhmän tai vastaavan nimeämistä tätä tarkoitusta varten.

26.10.2022

Ärende/7

Perinnetyöhön kuuluvat merkkipäivien vietto ja erilaiset temaattiset tilaisuudet. Tätä työtä on myös aiheeseen liittyvän aineiston kokoaminen ja säilyttäminen muistiorganisaatioissa sekä tämän aineiston saattaminen saataville vaivattomasti ja tarkoituksenmukaisilla tavoilla uusille sukupolville niin museoissa, kuin muissa kulttuurilaitoksissa, kouluissa sekä kansalaisjärjestöjen toiminnan kautta.

Vuonna 2021 toimintansa lakkauttanut Rintamaveteraaniasiain neuvottelukunta on ehdottanut, että Helsinki nimeäisi valtuustokaudelle 2021–25 veteraanien perinnetyötä tukevan työryhmän tai vastaavan toimielimen perustamista yhtenä keinona, jolla veteraanien perinnöstä huolehdittaisiin siirtymäkaudella.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta arvostaa veteraanien suuria uhrauksia vapaan, moniarvoisen ja demokraattisen Suomen itsenäisyyden turvaamiseksi. Nykyisessä Euroopan tilanteessa veteraanien työn merkitys on vain kirkastunut entisestään. Keskuudessamme vielä olevien veteraanien parhaan mahdollisen hoivan ja kunnioituksen tulee olla itsestään selvää.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta on samaa mieltä aloitteentekijöiden kanssa siitä, että veteraanien kokemusten ja henkisen perinnön siirtäminen uusille sukupolville on tärkeä tavoite, jonka toteutumista Helsingin kaupungin tulee olla kumppanina tukemassa. Aloitteessa on tunnistettu hyvin sekä jo olemassa olevan veteraaniperinnetyön muotoja kuin eri toimijoiden yhteistyön mahdollisia muotoja.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta kannattaa myös yhdyshenkilön nimeämistä kaupungin virkakunnasta veteraaniperinnetyön tukemiseksi ja eri toimijoiden välisen yhteistyön kehittämiseksi. Käytännössä tällainen henkilö on jo nimetty kulttuuripalvelukokonaisuudesta kaupunginmuseosta.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta katsoo, että nykyisessä monien toimijoiden yhteistyössä ja hajautetussa toimintatavassa tarkoituksenmukaisin yhteistyö toteutuu ilman että tätä varten luodaan uusia hallinnollisia rakenteita tai työryhmiä. Veteraanien perinnön ja muistitiedon äärellä, sen tallentamisessa ja jakamisessa tarvitaan monia erilaisia toimia, jotta tavoitetta voidaan toteuttaa parhaalla mahdollisella tavalla.

Esittelijä

vs. kulttuurijohtaja
Reetta Heiskanen

Lisätiedot

Veikko Kunnas, kulttuurin edistämisen päällikkö, puhelin: 310 37002
veikko.kunnas(a)hel.fi
Minna Sarantola-Weiss, tutkimuspäällikkö, puhelin: 09 310 36488

26.10.2022

Ärende/7

minna.sarantola-weiss(a)hel.fi